

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone in za četrt leta 1 krono 50 vin., — po pošti prejemanje pa za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vin., za četrt leta 1 krona 80 vin. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 80 vin. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (inserter) vzprejema upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 16 vin., za dvakrat 24 vin., za trikrat 30 vin. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 3. avgusta 1900.

Politični oddelek.

Tragedija italijanskega kralja.

Kralj Umberto je v nedeljo zvečer postal žrtev živinske strasti. Najbolj demokratični monarh, kar jih je na svetu je bil ta dan zavratno ustreljen in ustrelil ga je sin njegovega lastnega naroda. Ne bomo ponavljali običajnih deklamacij, s katerimi se o takih prilikah polnijo časopisi, ker je nepotrebno, žigosati nečuvenost in zavrženost izoršenega atentata. Povsod, koder čutijo človeško, bo vest, da je dobrosrčni in skromni italijanski kralj na tako žalosten način končal svoje življenje, globoko pretresla vsa srca.

Italija je bila že zedinjena, ko je kralj Umberto prevzel italijansko krono. Heroična doba, v kateri so Viktor Emanuel, Cavour in Garibaldi z veliko spretnostjo, z velikim pogumom in še z večjo srečo kovali novo Italijo, je bila že minola, ki je kralj Umberto zasedel pred 22 leti prestol. Tudi on je bil pomagal uresničiti ideale, ki so jih gojili najboljši sinovi njegovega naroda. Leta 1859. in 1866. se je bojeval na bojiščih, kjer si Italijani sicer niso pridobili veliko laviorik, za to pa izvojevali dve bogati deželi. Garibaldi in Cavour, voditelja romantične dobe v italijanski narodni zgodovini, v kateri dobi so prišle do polne veljave dobre lastnosti romanskih narav, sta bila kuma mladega kraljestva, čigar vlado je prevzel l. 1878 tedaj 34letni kralj Umberto.

Kakor oni makedonski kralj, ki je vskliknil „Moj oče je toliko zame storil, da meni ničesar koristi ne preostaja“, tako bi bil lahko govoril tudi kralj Umberto. Romantična doba se je končala z zavzetjem Rima, in nastala je realistična doba. Italija je bila zedinjena, a zdaj je bilo treba dokazati, da zamore tudi živeti in se razvijati. In to je bila velika skrb, ki jo je s krono prevzel kralj Umberto. Pokazalo se je kmalu, da v zedinjeni

Italiji ni jedinosti. Veliko nasprotje mej severom in jugom je postajalo čedalje ostrejšo, regionalizem je motil vsak napredek, republičansko gibanje je čedalje bolj pretresalo vero v stanovitnost dinastije, strašna beda je v družbi z velikanskimi sleparijami vstvarila anarhizem, ki razjeda vso državo in je že večkrat z elementarno silo bruhal na dan.

Kralj Umberto ni mogel več storiti, kakor da je ohranil to, kar mu je zapustil njegov oče. Imel je lepe talente, ljubil je svoj narod in mu želel vse dobro, ali prvega pogoja vsakemu uspehu ni imel: sreče. Njegov oče, Viktor Emanuel, je bil pravi ljubljeneč sreče, kralju Umberto pa je kazala vse žive dni hrbet. Kar je tudi storil kralj Umberto, česar koli se je polotil, nikdar ni mogel doseči popolnega vspeha. Druge države razširjajo svoja ozemlja in se gospodarski in politično utrjujejo, v Italiji pa vidimo ravno nasprotje tega. Kralj Umberto tega pač ni kriv. Bil je mož plemenitega mišljenja, bil je pravi poštenjak v vsem svojem delovanju in nehanju.

Kralj Umberto je umrl v trenutku, ko so razmere v njegovi domovini posebno napete in nevarne. Izdihnil je v trenutku, ko je imel izvršiti težavno nalogo, poravnati nasprotje mej vladno stranko in obstrukcijo in je svojo dobro voljo pokazal s tem, da je odslovil ministrstvo Pelloux. Novega kralja ni doma. Na potu iz Carigrada v Črnogoro je dobil poročilo o tragediji, ki se je primerila v njegovi rodbini, in vsled katere je s trnjem v obilni meri presletena kraljevska krona prešla nanj. Za Italijo so nastali dnovi žalosti, zakaj oni, ki je nosil 22 let kraljevsko krono, je bil ljubeč oče svojemu narodu in je imel zlato srce.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Zadnje dni se ni v notranji politiki pripetilo nič novega. Ministrski predsednik se še vedno pogovarja z voditelji raznih strank, toda o vsebini teh pogovorov ne pride ničesar v javnost. Časopisje bi bilo seveda vsako malenkost komentiralo, toda umor laškega kralja in